

De serie lezingen staat in relatie tot theatervoorstellingen die in het LAKtheater en de Leidse Schouwburg plaats vinden, maar zijn ook als op zichzelf staande lezingen te volgen. Na de pauze worden films of filmfragmenten getoond.

10 februari 2009

Herkansing van 29 september 2008

Ernest Hemingway (1899-1961),
Amerikaans schrijver

17 februari 2009

Carlos Drummond
de Andrade (1902-1987),
Braziliaans dichter

Mw.dr. Marguérite Corporaal

Universitair docent Engelse Taal en Cultuur,
Radbout Universiteit Nijmegen.

De strijd tussen verlangen en plicht Ernest Hemingway's For Whom the Bell Tolls

For Whom the Bell Tolls werd geschreven als een roman door Ernest Hemingway in 1940. Centraal staat de Amerikaan Robert Jordan die, net als Hemingway zelf, naar Spanje afreisde om te helpen in de strijd tegen Franco's troepen tijdens de Burgeroorlog. In deze lezing zal de spreker ingaan op de belangrijkste thema's van Hemingway's tekst: de strijd tussen het verlangen naar leven en liefde enerzijds, en loyaliteit aan ideologie en de plicht om te sterven anderzijds. Hierbij speelt een fascinatie en afkeer van de moderniteit een belangrijke rol. Tevens zal de tegenstelling Amerika-Europa besproken worden tegen de achtergrond van Hemingway's positie als een 'expatriate writer'. Bij het verschijnen van de roman merkten critici op dat Hemingway voldeed aan de vraag naar Hollywood voor boeken die gemakkelijk verfilmd konden worden. In 1943 verscheen al een filmversie van de roman, geregisseerd door Sam Wood, met Ingmar Bergman en Gary Cooper in de hoofdrollen.

Fragmenten uit de film *For Whom the Bell Tolls*
- Sam Woods (1943)

Dr. Ruud Ploegmakers

Universitair docent bij de opleiding
Talen en Culturen van Latijns-Amerika,
Universiteit Leiden.

Naaktheid, laatste sluier van de ziel

Elke lezer kan zichzelf herkennen in Drummond de Andrades gedichten. Wat zij/hij tijdens het lezen terugkrijgt zijn Drummonds over het individuele heen reikende suggesties, die te maken hebben met de strijd tussen het platoonse en het fysieke van de liefde. Niet alleen de fysieke liefde stond voor hem de geestelijke in de weg, ook dagelijkse besommingen van heel andere aard belemmerden de concentratie op de liefde. In de lezing voorafgaande aan de film *O Amor Natural*, beschrijft de spreker Drummonds pogingen een weg te vinden in deze paradoxen.

Documentaire *O Amor Naturel*
(76 min) - Hedy Honigmann (1996)

Theatergroep Flint -
Midden op de weg
21 maart 2009, LAKtheater

24 februari 2009

Charles Bukowski
(1920-1994), Amerikaans
schrijver en dichter

Dr. Peter Verstraten

Universitair docent Literatuurwetenschap,
Universiteit Leiden.

Duvelstoejager Bukowski: Over de films Barfly (1987) en Factotum (2005)

Het literaire werk van Charles Bukowski is sterk verknoopt met zijn leven als bohémien aan de zelfkant van de maatschappij. '93 procent van wat ik schrijf, is autobiografisch', schertste hij weleens, 'en de rest is door mijn leven geïnspireerd'. Zijn poëzie en proza gaan vooral over drank, vrouwen, gokken, zijn eentonige baantjes en zijn drang tot schrijven.

Pas op late leeftijd zal hij als schrijver populariteit verwerven, met een piek in de tweede helft van de jaren tachtig. Zijn reputatie in deze periode zal uitmonden in de door hem geschreven film *Barfly* (Barbet Schroeder, 1987), met Mickey Rourke in de rol van onverbetelbare alcoholist. In de lezing zal deze film vergeleken worden met de relatief recente verfilming van zijn roman *Factotum* (Bent Hamer, 2005), die door een andere stijl van filmen eerder aansluit bij de eigentijdse tendens van de zogeheten 'smart cinema'.

Film *Factotum* (94 min) - Bent Hamer
(2005)

John Buysman - Buk
13 mei 2009, LAKtheater

3 maart 2009

Herman Heyermans
(1864-1924), Nederlands
toneelschrijver

Dr. Rob van der Zalm

Universitair docent Theaterwetenschap, UvA
en verbonden aan Theater Instituut Nederland.

Zinkende bom, geld in de trom Herman Heijermans' Op hoop van zegen

Op 24 december 1900 ging in de Hollandsche Schouwburg in Amsterdam Heijermans *Op hoop van zegen* in première. Met groot succes! Nog geen vijf maanden later kon in Groningen de honderdste voorstelling worden gespeeld. Ook het buitenland toonde zich geïnteresseerd in dit geloofwaardige, oer-Hollandse, en tegelijkertijd universele 'spel van het water'. In 1901 was *Op hoop van zegen* al te zien in Hamburg en Berlijn. Praag, Moskou, Parijs, Wenen en Londen volgden binnen enkele jaren. In Nederland zou het stuk tot aan WO II praktisch permanent repertoire houden. Esther de Boer van Rijk speelde de rol van de visserweduwe Kniertje meer dan 1200 keer. Mede dankzij een aantal verfilmingen kon het stuk zo uitgroeien tot de tweede klassieker van het Nederlandse toneel, naast - uiteraard - de *Gijsbrecht*. Ook na WO II was *Op hoop van zegen* regelmatig te zien, al nam de frequentie toen iets af. De spreker zal ingaan op de achtergronden, de specifieke kwaliteiten en de opvoeringsgeschiedenis van het stuk en daarbij op een aantal bijzondere producties inzoomen.

Fragmenten uit diverse verfilmingen/
voorstellingsregistraties

Het Toneel Speelt - *Op hoop van zegen*
27/28 maart 2009, Leidse Schouwburg
Op hoop van zegen - Musical
24/25 april 2009, Leidse Schouwburg

10 maart 2009

Roman Polanski (1933-),
Pools-Franse acteur en
filmmaker

Dr. Yasco Horsman

Universitair docent Literatuurwetenschap,
Universiteit Leiden.

De representatie van het kwaad in de films van Roman Polanski

Het oeuvre van regisseur Roman Polanski slingert heen en weer tussen pulpige genrefilms zoals *Pirates* (1986), *Rosemary's Baby* (1968), *The Ninth Gate* (1999) en *Chinatown* (1974), en serieuze kunstfilms als *Death and the Maiden* (1994), *Macbeth* (1971) en het holocaustdrama *The Pianist* (2002). Ondanks deze afwisseling in vorm toont zijn werk thematisch gezien een grote samenhang. Elk van Polanski's films lijkt te draaien om de vraag: wat is het kwaad? In deze lezing zullen we aan de hand van fragmenten uit onder andere *Chinatown*, *Rosemary's Baby*, *Death and the Maiden* en *The Pianist* de narratieve en cinematografische strategieën bespreken waarvan Polanski zich bedient om het kwaad weer te geven. Daarbij zullen we aandacht besteden aan de manier waarop het kwaad in Polanski's films neergezet wordt als radicaal negatief: onkenbaar en onverwerkbaar.

Film *Death and the Maiden* (103 min)
- Roman Polanski (1994)

Edwin de Vries - *De pianist*

14 mei 2009, Leidse Schouwburg

Studium Generale



INFORMATIE/ORGANISATIE

Studium Generale Universiteit Leiden
Postbus 9500, 2300 RA Leiden
je.molenaar@ics.leidenuniv.nl
071 5277295/7296/7283
www.studiumgenerale.leidenuniv.nl

LAKtheater

Cleveringplaats 1
2311 BD Leiden



Voor inlichtingen en reserveringen van kaarten voor het Laktheater is het bureau van het Laktheater geopend van maandag t/m vrijdag (en in het theaterseizoen ook op zaterdag) van 14.00 tot 16.30 uur. Telefonisch kaarten reserveren: 071 512 48 90
Online reserveren kan ook:
www.laktheater.nl

Leidse Schouwburg
Oude Vest 43
2312 XS Leiden



Kaarten voor de voorstellingen kunt u reserveren via de afdeling kaartverkoop van de Leidse Schouwburg. De kassa is geopend op maandag t/m zaterdag van 16.00 tot 19.00 uur en vanaf 5 kwartier voor aanvang van de avondvoorstelling. Bij matineeën en op zon- en feestdagen is de kassa 30 minuten voor aanvang geopend. Telefonisch kaarten reserveren: 0900-900 1705
Online kaartverkoop via
www.leidsechouwburg.nl

Het Studium Generale organiseert in samenwerking met het LAKtheater en de Leidse Schouwburg:

SCHRIJVERS, FILM & THEATER

Tijd:

dinsdagavond 19.30-22.00 uur
inclusief pauze en vragen

Plaats:

zaal 003, Lipsiusgebouw (1175)
Cleveringplaats 1, Leiden

TOEGANG GRATIS

IEDEREENWELKOM!